

**İhale Teknik Şartnamesinin
Yüklenicinin Yükümlülükleri
başlıklı maddesinde çalışan
tüm personele ilişkin
tazminatların yükleniciye ait
olduğu yönünde düzenleme
yapılmışsa da söz konusu
Kanun hükmü karşısında
sözleşmenin yürütülmesi
aşamasında herhangi bir
boşluk doğmayacağı ve bu
hususla ilgili taraflarca
sorun yaşanmayacağı sözleşme
taraflarının sözleşmenin her
aşamasında kanun hükümlerine
uymak zorunda oldukları öte
yandan ihale konusu iş
süresince kaç personelin iş**

**sözleşmesinin kıdem tazminatı
ödenmesini gerektirecek
şekilde sona ereceği
belirlenemeyeceğinden bu
gidere ilişkin hesaplama
yapılmasının mümkün olmadığı
hususları bir arada
değerlendirildiğinde,
tekliflerin hazırlanmasında
kıdem tazminatına ilişkin
maliyetlerin dikkate
alınmasına gerek bulunmadığı
ve bu durumun teklif
verilmesine engel bir durum
oluşturmadığı hk 1**

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin altıncı fıkrasında "...Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye asıl işveren-alt işveren ilişkisi denir. Bu

ilişkide asıl işveren, alt işverenin işçilerine karşı o işyeri ile ilgili olarak bu Kanundan, iş sözleşmesinden veya alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte sorumludur...” hükmü bulunmaktadır.

Anılan Kanun’un “Bazı kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların kıdem tazminatı” başlıklı 112’nci maddesinde “Kanuna veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kurum ve kuruluşların haklarında bu Kanun ve 854, 5953, 5434 sayılı kanunların hükümleri uygulanmayan personeli ile kamu kuruluşlarında sözleşmeli olarak istihdam edilenlere mevzuat veya sözleşmelerine göre kıdem tazminatı niteliğinde yapılan ödemeler kıdem tazminatı sayılır. 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62’nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatları; a) Alt işverenlerinin değişip değişmediğine bakılmaksızın aralıksız olarak aynı kamu kurum veya kuruluşuna ait işyerlerinde çalışmış olanların bu şekilde çalışmış oldukları sürelerle ilişkin kıdem tazminatına esas hizmet süreleri, aynı kamu kurum veya kuruluşuna ait işyerlerinde geçen toplam çalışma süreleri esas alınarak tespit olunur. Bunlardan son alt işverenleri ile yapılmış olan iş sözleşmeleri 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanların kıdem tazminatları ilgili kamu kurum veya kuruluşları tarafından, b) Aynı alt işveren tarafından ve aynı iş sözleşmesi çerçevesinde farklı kamu kurum veya kuruluşlarında çalıştırılmış olan işçilerden iş sözleşmeleri 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanlara, 4734 sayılı Kanunun 62’nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında farklı kamu kurum ve kuruluşuna ait işyerlerinde geçen hizmet sürelerinin toplamı esas alınarak çalıştırıldığı son kamu kurum veya kuruluşu tarafından, işçinin banka hesabına yatırılmak suretiyle

ödenir. Alt işveren ile yapmış olduğu iş sözleşmesi sona ermediği gibi, alt işveren tarafından 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan idarelere ait işyerleri dışında bir işyerinde çalıştırılmaya devam olunan ve bu şekilde çalıştırıldığı sırada iş sözleşmesi kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona eren işçinin kıdem tazminatı, işçinin yazılı talebi hâlinde, kıdem tazminatının söz konusu kamu kurum veya kuruluşlarına ait işyerlerinde geçen süreye ilişkin kısmı, kamu kurum veya kuruluşuna ait çalıştığı son işyerindeki ücretinin yılları itibarıyla asgari ücret artış oranları dikkate alınarak güncellenmiş miktarı üzerinden hesaplanmak suretiyle son kamu kurum veya kuruluşu tarafından işçinin banka hesabına yatırılmak suretiyle ödenir.

...

Kıdem tazminatı tutarı, 4734 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında belirtilen işyerlerinde kıdem tazminatı ile ilgili açılacak bütçe tertibinden, (b) bendi kapsamında belirtilen işyerlerinde ise hizmet alımı gider kaleminden, ödeneğin yetip yetmediğine bakılmaksızın ödenir...” hükmü yer almakta olup, bu madde çerçevesinde kıdem tazminatlarının ne şekilde kazanılacağı ve ne şekilde hesaplanacağı, “Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımları Kapsamında İstihdam Edilen İşçilerin Kıdem Tazminatlarının Ödenmesi Hakkında Yönetmelik ” ile belirlenmiştir.

İdari Şartname’nin “Teklif fiyata dahil olan giderler” başlıklı 25’inci maddesinde “ Madde 25 – Teklif fiyata dahil olan giderler

25.1. Sözleşmenin uygulanması sırasında ilgili mevzuat gereğince yapılacak ulaşım, sigorta, vergi, resim, harç vb. giderleri yükleniciye aittir.

25.2. 25.1. maddesinde yer alan gider kalemlerinde artış

olması ya da benzeri yeni gider kalemlerinin oluşması hallerinde, teklif edilen fiyatın bu tür artış ya da farkları karşılayacak payı içerdiği kabul edilir. Yüklenici, bu artış ve farkları ileri sürerek herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

25.3. Teklif fiyata dahil olan diğer giderler aşağıda belirtilmiştir:

25.3.1.

İşin süresi ve personel sayısı dikkate alınarak ilgili mevzuatına göre hesaplanacak işçilik ücreti;

(a) BAŞKANLIK Binası'nda Görevli Gıda Mühendisine Brüt asgari ücretin 3 katı (%200 fazlası) – 1 kişi

(b) BAŞKANLIK Ek Hizmet Binası, SAGE, UZAY ve BİLGEM-İLTAREN'de Görevli Gıda Mühendisleri ile Aşçıbaşılara Brüt asgari ücretin 2,70 katı (%170 fazlası) – 9 kişi

(c) Aşçı ve Tatlıcılara Brüt asgari ücretin 2,20 katı (%120 fazlası) – 24 kişi

(ç) Aşçı Yardımcısı ve Depoculara Brüt asgari ücretin 1,80 katı (%80 fazlası) – 15 kişi

(d) Bulaşıkçı ve Garsonlara Brüt asgari ücretin 1,70 katı (%70 fazlası) – 41 kişi

Ulusal bayram ve genel tatil günleri çalışacak personel gün sayısı:

(a) BAŞKANLIK Ek Hizmet Binası, SAGE, UZAY ve BİLGEM-İLTAREN'de Görevli Gıda Mühendisleri ile Aşçıbaşılar / Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Çalışma (Brüt asgari ücretin %170 fazlası) – 26 gün

(b) Aşçı ve Tatlıcı / Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Çalışma (Brüt asgari ücretin %120 fazlası) – 82 gün

(c) Aşçı Yardımcısı ve Depocu / Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Çalışma (Brüt asgari ücretin %80 fazlası) – 40 gün

(ç) Bulaşıkçı ve Garson / Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Çalışma (Brüt asgari ücretin %70 fazlası) – 78 gün

Personelin; maaşı, kıyafetleri, sigorta, yemek, sözleşme bedeli ile teknik şartnamede yazılı olan tabildot mutfağına ait yemek pişirme işine ait tüm gıda (et, kuru gıdalar, sebzeler, meyveler, tatlılar, yoğurt ve ayran, meşrubatlar, salatalar ve turşular yağlar, salçalar, dondurulmuş ürünler, döner kızartmalarında kullanılacak tüpler vb.) maddeleri ile dağıtım yerlerine taşınması, yine sözleşme tasarısının 21.2. maddesinde belirtilen sigorta türleri ile teminat kapsamı ve limitleri sigorta poliçeleri ile ihale dokümanında belirtilen diğer tüm giderler teklif fiyata dahildir.

25.4. Sözleşme konusu işin bedelinin ödenmesi aşamasında doğacak Katma Değer Vergisi (KDV), ilgili mevzuatı çerçevesinde İdare tarafından yükleniciye ayrıca ödenir.

25.5. Kısa vadeli sigorta prim oranları belirtilecektir.

Kısa vadeli sigorta prim oranı % 2 olarak hesaplanacaktır.” düzenlemesi,

Teknik Şartname’nin “Yüklenicinin yükümlülükleri” başlıklı 5’inci maddesinde “B-İŞÇİLERE İLİŞKİN

...

18. Çalışan tüm personelin sorumluluğu (maaşlar, sigorta primleri, tazminatlar, işsizlik sigortası primleri, gibi kesintiler ve ödemeler) YÜKLENİCİ’ ye aittir. İDARE, YÜKLENİCİ’ nin işçilerin her türlü alacaklarını ödememesi halinde (aylık ücret ödemeleri dahil), bu miktarı hak ediş, kesin teminat ve benzeri alacaklarından keserek personele ödeme hakkına sahiptir.” düzenlemesi yer almaktadır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 112'nci maddesinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine atıfta bulunulmuş ve kıdem tazminatının ödenmesine ilişkin öncelikli muhatabın ilgili kamu kurum ve kuruluşları olduğu hüküm altına alınmıştır. 4734 sayılı Kanun'un bahse konu bendinde ise personel çalıştırmasına dayalı ihalelere ilişkin hükümlerin yer aldığı, bu itibarla 4734 sayılı Kanun'a göre ihale edilen personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinde, kıdem tazminatının ödenmesine ilişkin öncelikli muhatabın ilgili kamu kurum ve kuruluşları olduğunun açık olduğu anlaşılmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun ikinci maddesinden ise asıl işveren-alt işveren ilişkisinde, asıl işverenin, alt işverenin işçilerine karşı o işyeri ile ilgili olarak İş Kanunu'ndan, iş sözleşmesinden veya alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte sorumlu olduğu anlaşılmaktadır.

Bu çerçevede, personel çalıştırmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihalelerinde, kıdem tazminatının ödenmesinde öncelikli muhatabın ilgili kamu kurum ve kuruluşları olmayacağı söz konusu giderlerin asıl işveren konumundaki ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının alt işvereni olan yükleniciler ile birlikte sorumluluğunda olduğunun açık olduğu, ayrıca ihale dokümanında kıdem tazminatının sadece yüklenicinin sorumluluğunda olduğuna ilişkin düzenlemenin yer almadığı görülmüştür.

Her ne kadar Teknik Şartname'nin "Yüklenicinin Yükümlülükleri" başlıklı 18'inci maddesinde çalışan tüm personele ilişkin tazminatların yükleniciye ait olduğu yönünde düzenleme yapılmışsa da söz konusu Kanun hükmü karşısında sözleşmenin yürütülmesi aşamasında herhangi bir boşluk doğmayacağı ve bu hususla ilgili taraflarca sorun yaşanmayacağı, sözleşme

tarafklarının sözleşmenin her aşamasında kanun hükümlerine uymak zorunda oldukları, öte yandan, ihale konusu iř süresince kaç personelin iř sözleşmesinin kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ereceği belirlenemeyeceğinden bu gidere ilişkin hesaplama yapılmasının mümkün olmadığı hususları bir arada değerlendirildiğinde, tekliflerin hazırlanmasında kıdem tazminatına ilişkin maliyetlerin dikkate alınmasına gerek bulunmadığı ve bu durumun teklif verilmesine engel bir durum oluşturmadığı anlaşılmış ve başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2021/018
Gündem No	: 51
Karar Tarihi	: 07.05.2021
Karar No	: 2021/UH.I-962